

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Georgikon Campus
Ménészgazda szak

**A LOVAK ÉS A KUTYÁK KÜLLEMI BÍRÁLATÁNAK
HASONLÓSÁGAI**

Belső konzulens: Dr. Bartos Ádám
egyetemi docens

Készítette: **Firle Krisztina**
IHMAWQ
levelező tagozat

Intézet/Tanszék: Élettani és Takarmányozástani
Intézet

Készthely

2023

Dolgozatom célja a bírálati szempontok és bírálati módszerek bemutatása volt mind a kutyák mind a lovak bírálata során. A két faj bírálatának hasonlatosságait emeltem ki, a hasonló bírálati rendszereket, a kiállítás hasonló külsőségeit, a hasonló elnevezéseket.

Mindkét faj már évezredekkel ezelőtt csatlakozott az emberhez, szaporodásukat először a környezeti hatások, napjainkban pedig szinte teljes mértékben az ember határozza meg. A tenyésztésük elsősorban a munkakészség, a teljesítmény alapján folyt, de ezen értékmérők mellett mindenkor szerepet játszott a küllemi formák értékelése is.

A küllemi bírálat célja nem a hibakeresés, a bírálat alatt az állat fejlettségét, nemi jellegét, kondícióját arányosságát, a testrészek egymáshoz viszonyított helyzetét figyelik meg. A küllemi bírálat alatt a test alakulásának értékelése során azokat a küllemi jegyeket kell bírálni kiemelten, amelyeknek a faj, a fajta kialakulásában elsődleges szerepe van. A bírálat adatainak feljegyzésére a küllemi bírálati lapok szolgálnak, melyek többfélék lehetnek, ez függhet a kiállítás típusától, az állat hasznosításától és fajtájától.

A küllemi bírálat során kiemelt jelentősége van a mozgás bírálatának is. A mozgás alapja a korrekt anatómia, a megfelelő izomzat és idegrendszer. Mindkét fajnál a rugalmas, térnyerő, lendületes mozgás a kívánatos, függetlenül a fajtától.

Az állatok külleme és a használhatóságuk közötti összefüggések nyilvánvalóak, a küllemi sajátosságokból az állat használati értékre tudunk következtetni.

A két faj háziásítása során kialakult szelekciós szempontok az idők során változtak, és bizonyos esetekben a külső értékmérő tulajdonságok hangsúlyosabbakká váltak, melyek gyakran nem a fajta érdekét szolgálják, hanem az ember „alkotásvágyának” mozgatórugói.

Az állataink tenyésztése során törekednünk kell arra, hogy csak egészséges, megfelelő küllemű, jó idegrendszerű egyedeket vonjunk tenyésztésbe, megőrizve a faj és a fajták létrejöttének eredeti célját.